

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

04 noiembrie 2015

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Elena Covalenco,

Iurie Diaconu,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Rezina din 30 martie 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 iulie 2015, declarate de avocatul Postu Aliona în numele inculpatului și inculpatul

Andriuța Oleg Mihail, născut la 28
ianuarie 1978, originar și domiciliat în
s.Echimăuți, r-nul Rezina.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 17.02.2015 - 30.03.2015,

2. Instanța de apel: 15.04.2015 - 02.07.2015,

3. Instanța de recurs: 12.08.2015 - 04.11.2015.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Rezina din 30 martie 2015, Andriuța Oleg a fost condamnat în baza art.187 alin.(2) lit.b), d), e) Cod penal la 5 ani și 3 luni închisoare, fără amendă.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că Andriuța Oleg, la 17 ianuarie 2015, aproximativ la ora 20.00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, împreună și prin înțelegere prealabilă cu Patric Ion, condamnat prin sentința Judecătorei Rezina din 24 februarie 2015, din intenții de profit, cu scopul sustragerii în mod deschis a bunurilor altei persoane, au pătruns în gospodăria cet.Platon Maria din s.Echimăuți, r-nul Rezina, unde Andriuța Oleg a cerut de la Platon Maria mîncare și băuturi alcoolice încercînd să pătrundă în casă, însă fiind refuzat, i-a aplicat concubinului acesteia, Marcu Anton, o lovitură cu pumnul în regiunea capului, cauzîndu-i dureri fizice. În continuarea acțiunilor sale, Patric Ion, amenințîndu-i cu aplicarea violenței pe Marcu Anton și Platon Maria, i-a solicitat ultimei să-i dea un borcan cu vin, aceasta fiind amenințată și stresată a plecat după vin în beci, și revenind cu o sticlă cu volumul de trei litri de vin, a cerut de la aceștia să-i achite vinul, însă Andriuța Oleg i-a aplicat o lovitură cu pumnul în regiunea capului, cauzîndu-i dureri fizice, după care în mod deschis i-a sustras din mîna sticla cu vin, cauzîndu-i un prejudiciu material în sumă de 50 de lei.

3. Împotriva sentinței a declarat apel inculpatul, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărîri de achitare, ori să-i fie stabilită o pedeapsă mai blîndă, pe motiv că în acțiunile sale lipsesc elementele infracțiunii de jaf, deoarece din probele administrate și cercetate în cadrul ședinței de judecată, și anume declarațiile părților vătămate, nu rezultă că dînsul ar fi sustras intenționat sticla cu vin, că ar fi amenințat-o pe partea vătămată M.Platon; acesta de bunăvoie le-a transmis sticla cu vin; instanța a lăsat fără

apreciere declarațiile sale, cât și ale martorului I.Patic; pedeapsa stabilită de instanță este una prea aspră.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 iulie 2015, apelul inculpatului, a fost respins, ca nefondat.

Instanța de apel a constatat că prima instanță obiectiv și sub toate aspectele, prin prisma art.101 Cod de procedură penală, a examinat și apreciat probele administrate în cauză, care dovedesc cu certitudine vinovăția lui O.Andriuța în săvârșirea infracțiunii imputate, fiind bazate pe declarațiile părților vătămate M.Platon și A.Marcu, care au afirmat că O.Andriuța i-a aplicat o lovitură lui A.Marcu cu palma peste față, iar I.Patic a cerut de la M.Platon o sticlă de trei litri cu vin, care a fost scoasă de ultima din beci, pentru care a cerut bani, însă aceasta a fost smulsă din mâinile ei de către O.Andriuța, care i-a aplicat o lovitură peste față, după care au plecat; a martorului I.Patic, care a afirmat că împreună cu O.Andriuța au venit la M.Platon și A.Marcu după vin, când au intrat în ograda ultimilor O.Andriuța a strigat la M.Platon să-i dea vin, ultima a mers în beci, de unde a scos o sticlă de trei litri, pentru care O.Andriuța nu a plătit, dar a luat sticla din mâinile acesteia și au plecat acasă, și probele scrise, care coroborează cu materialele cauzei, astfel că corect instanța a încadrat acțiunile acestuia în baza art.187 alin.(2) lit.b), d), e) Cod penal.

Astfel, instanța de apel a conchis că argumentele inculpatului în ce privește nerecunoașterea vinei nu și-au găsit confirmare atât în instanța de fond, cât și în instanța de apel, fapta săvârșită de acesta a fost dovedită prin declarațiile părților vătămate M.Platon, A.Marcu și a martorului I.Patic menționate mai sus, iar intenția inculpatului în săvârșirea jafului este confirmată prin șirul de probe ce coroborează între ele, nefiind constatate careva divergențe între acestea, care ar trezi dubii.

De asemenea, instanța de apel a relatat că, argumentele aduse de inculpat în apelul declarat au fost obiectul cercetării în prima instanță și nu și-au găsit confirmare în instanța de apel, sentința fiind una legală, motivată și întemeiată.

În ce privește stabilirea pedepsei inculpatului, instanța de apel a conchis că aceasta este una legală, la care instanța a ținut cont de prevederile art.7, 75 Cod penal, de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, care potrivit art.16 Cod penal, face parte din categoria celor grave, de persoana celui vinovat, care anterior a mai fost spus răspunderii penale și careva concluzii nu și-a făcut, anterior a fost condamnat pentru infracțiune similară, de starea de recidivă deosebit de periculoasă stabilită în acțiunile inculpatului, antecedentul penal nefiind stins, astfel că pedeapsa cu închisoarea stabilită inculpatului O.Andriuța de prima instanță, reieșind din scopul pedepsei penale, va duce la restabilirea echității sociale.

5. Împotriva hotărârilor menționate au declarat recursuri ordinare avocatul A.Postu în numele inculpatului O.Andriuța și inculpatul, care solicită:

- avocatul în numele inculpatului, invocând temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, casarea acestora, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, pe motiv că în acțiunile inculpatului lipsesc elementele infracțiunii de jaf, atât latura obiectivă, cât și cea subiectivă, deoarece nu s-a dovedit că inculpatul ar fi avut intenția, adică scopul de cupiditate, de a sustrage în mod deschis bunul părții vătămate M.Platon, aceasta din urmă benevol i-a dat sticla cu vin inculpatului, fără a fi forțată și fără aplicarea violenței față de ea, ci doar i-a aplicat lui A.Marcu o palmă, astfel că în acțiunile inculpatului lipsește legătura causală dintre faptă și urmările prejudiciabile; instanța de apel a lăsat fără apreciere declarațiile părții vătămate, din care rezultă că dînsa benevol i-a dat sticla cu vin lui O.Andriuța spunîndu-i să iasă din ogradă, neavînd careva pretenții față de ultimul;

- inculpatul care, fără a invoca vreun temei prevăzut de art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, solicită casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare, pe motiv că acțiunile sale nu întrunesc elementele infracțiunii de jaf, deoarece nu s-a

stabilit cert că părții vătămate M.Platon de la aplicarea unei lovituri cu palma peste față să-i fi fost cauzate leziuni corporale medii, însă chiar și dacă instanța ar fi constatat acest lucru, urma ca în baza art.75 Cod penal să i se aplice o pedeapsă echitabilă, adică mai blândă decât închisoarea, în rest invocând repetat aceleași motive ca și în apel, descrise la pct.3 al prezentei hotărâri.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, care a solicitat declararea inadmisibilității recursurilor ca fiind neîntemeiate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestora din următoarele considerente.

Potrivit textelor recursurilor ordinare, ca temei de casare a deciziei instanței de apel recurenței invocă art.427 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârea instanței de apel conține o eroare de drept atunci când nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care inculpatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde.

Raportînd norma menționată la situația în cauză, Colegiul conchide că acest temei nu și-a găsit confirmare la examinarea recursurilor declarate de partea apărării.

Sub aspectul situației de „neîntrunire a elementelor infracțiunii”, se au în vedere cazurile în care, deși în hotărâre se face referire la infracțiune, nu au fost stabilite faptele sau împrejurările de fapt, care corespund elementelor constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura causală dintre acestea).

Colegiul penal reține că instanțele de fond, în baza probelor administrate legal de către organul de urmărire penală și verificate în ședința de judecată, prin prisma art.100 Cod de procedură penală, le-au dat o apreciere justă potrivit art.101 Cod de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității lor, iar toate în ansamblu - din punct de vedere al coroborării, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept și, astfel, ajungînd la concluzia corectă că O.Andriuța a săvîrșit fapta imputată, încadrarea juridică a acțiunilor acestuia în art.187 alin.(2) lit.b), d), e) Cod penal fiind justă.

Potrivit hotărîrilor judecătorești, această concluzie s-a tras avînd în vedere declarațiile părților vătămate M.Platon, A.Marcu, a martorului I.Patic și actele cauzei - plîngerea părții vătămate M.Platon din 20.01.2015, anunțul telefonic a organelor de drept despre comiterea faptei, înregistrat la 17.01.2015, ora 22.05, conținutul și valoarea cărora sînt analizate detaliat în textul sentinței și deciziei instanței de apel, probe care sînt descrise amănunțit în hotărîrile judecătorești (f.d.122-125, 157-162).

Instanța de recurs, fără a reitera întreaga motivare a instanțelor de fond, pe care și-o însușește sub aspectul stării de fapt și de drept reținute, conchide asupra existenței faptei și vinovăției inculpatului O.Andriuța în comiterea infracțiunii prevăzute de art.187 alin.(2) lit.b), d), e) Cod penal, fiind stabilite în cauză toate elementele constitutive ale jafului în acțiunile acestuia. Astfel, atît prima instanță, cît și instanța de apel s-au pronunțat asupra circumstanțelor de fapt și și-au motivat concluzia prin cumulul de probe administrate în cauză, cărora le-au dat o apreciere justă și obiectivă, prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept.

Colegiul penal constată că decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelurilor în partea ce ține de nevinovăția inculpatului, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art.417 Cod de procedură penală.

Afirmațiile recurenților, precum că instanțele de fond incorect au apreciat probele cauzei punându-le la baza sentinței de condamnare, nu pot fi reținute ca temei de admitere a recursului, deoarece, ca probe, acestea sînt administrate cu respectarea procedurii penale, verificate și apreciate de instanțe conform legislației în vigoare. Mai mult ca atît, cã critica referitor la procedura de apreciere a probelor ține de starea de fapt a cauzei și care deja a fost efectuatã de ambele instanțe de fond.

Astfel, Colegiul penal susține concluzia privind temeinicia acuzãrii referitor la prezența în acțiunile inculpatului O.Andriuța a sustragerii în mod deschis a bunurilor pãrții vãtãmate prin pãtrundere în locuință, cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața sau sãnãtatea persoanei, precum și cu amenințarea unei asemenea violențe, deoarece cert a fost dovedit cã inculpatul a avut intenția de a sustrage în mod deschis sticla cu vin, fãrã a achita pentru aceasta, fapta inculpatului întrunind elementele infracțiunii prevãzute la art.187 alin.(2) lit.b), d), e) Cod penal.

Sub aspectul dat, Colegiul penal atestã cã *obiectul juridic special* al infracțiunii de jaf în cazul speței supuse judecãrii are un caracter complex, deoarece la caz obiectul juridic principal îl va forma relațiile sociale cu privire la posesia bunurilor mobile, iar obiectul secunar îl va constitui relațiile sociale cu privire la integritatea corporalã a persoanei (în cazul aplicãrii violenței nepericuloase pentru viața sau sãnãtatea persoanei) sau libertatea psihicã (moralã) a persoanei (în cazul amenințãrii cu aplicarea unei asemenea violențe) este constituit din relațiile sociale cu caracter patrimonial, nașterea și dezvoltarea cãrorã trebuie sã se bazeze pe buna-credință și încrederea între subiecții afacerilor, fie persoane fizice, fie juridice.

Obiectul material, la caz îl formeazã bunurile care au existență materialã, sînt create prin munca omului, dispun de valoare materialã și cost determinat, fiind bunuri mobile și strãine pentru fãptuitor.

Latura obiectivã a jafului include urmãtoarele semne: 1) fapta prejudiciabilã care constã în acțiunea de luare ilegalã și gratuitã; 2) urmãrile prejudiciabile sub formã de prejudiciu patrimonial efectiv; 3) legãtura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilã și urmãrile prejudiciabile; 4) modul deschis.

Latura subiectivã a infracțiunii de jaf se manifestã, prin vinovãție sub formã de intenție directã, iar pentru calificarea infracțiunii este obligatoriu stabilirea scopului principal – a scopului de cupiditate.

Astfel, Colegiul penal atestã cã, în speță, inculpatul O.Adriuța a realizat atît latura obiectivã, cît și cea subiectivã a infracțiunii de jaf, deoarece faptul cã dînsul, fiind stopat de cãtre A.Marcu sã intre în casã, i-a aplicat acestuia o loviturã cu palma peste fațã și smulgînd sticla cu vin din mîna lui M.Platon, care a cerînd bani de la O.Andriuța, însã în loc sã se achite i-a tras o palmã peste fațã, denotã intenția inculpatului de sustragere în mod deschis bunului proprietarului, prin aplicarea violenței nepericuloasã pentru viață sau sãnãtate și amenințarea cu asemenea violență.

Afirmațiile pãrții apãrãrii, precum cã inculpatul nu a sãvîrșit fapta de care a fost recunoscut vinovat, deoarece nu a sustras în mod deschis sticla cu vin, nu i-a aplicat lui M.Platon lovituri pentru a sustrage sticla, aceasta singurã benevol i-a dat-o, spunîndu-i sã plece din ogradã, sînt neîntemeiate și contravin actelor cauzei, deoarece reieșind din declarațiile pãrților vãtãmate A.Marcu și M.Platon, date atît în cadrul urmãrii penale, cît și cadrul cercetãrii judecãtorești, rezultã cã inculpatul a aplicat violență nepericuloasã pentru viața și sãnãtatea pãrților vãtãmate, aplicîndu-le ambilor cîte o palmã peste fațã, iar prin faptul cã a dorit sã intre în casa acestora, solicitîndu-le bãuturã și mîncare, în timpul nopții, a acționat și prin amenințarea aplicãrii unei asemenea violențe, adicã a inspirat pãrților vãtãmate temere, impunîndu-le în situația de a nu mai avea resursele psihice necesare pentru a rezista constrîngerii, și care a impus-o pe M.Platon sã se ducã în beci sã le aducã sticla cu

vin cerută de O.Andriuța și complicele său I.Patic, pe care deschis a smuls-o din mâinile lui M.Platon fără ca să-i achite bani, după ce au ieșit din ogradă. Deci, la caz, partea vătămată a fost lipsită, contrar voinței sale, de bunul ce i aparținea, ceia ce și determină scopul de cupiditate

Astfel, este corectă concluzia instanțelor de fond că acțiunile inculpatului, și anume lipsa banilor și solicitarea unei sticle cu vin de trei litri de la partea vătămată, au fost îndreptate nemijlocit asupra bunurilor acesteia, fiind evidentă și latura subiectivă a infracțiunii de jaf, ce s-a manifestat sub formă de intenție directă de a sustrage bunurile părții vătămate, avînd scop de cupiditate.

Nu poate fi reținut argumentul avocatului, precum că instanțele nu au luat în considerație declarațiile părții vătămate M.Platon date în instanță, unde aceasta a confirmat că nu are pretenții față de inculpat, deoarece prejudiciul cauzat acesteia a fost recuperat de către I.Patic, iar faptul dat poate fi luat în considerație de instanță doar la stabilirea pedepsei inculpatului, dar nu și confirmarea nevinovăției acestuia.

De asemenea, Colegiul penal consideră neîntemeiată afirmația recurenților, precum că instanțele de fond nu și-au motivat soluția în baza căror probe au constatat existența în acțiunile inculpatului a semnelor componente infracțiunii prevăzute de art.187 alin.(2) lit.b), d), e) Cod penal, deoarece concluzia instanței privind vinovăția inculpatului a fost formată în urma cercetării tuturor probelor administrate, apreciate conform propriei convingeri.

Instanța de recurs constată că temeiurile invocate de recurenți cu referire la lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii în acțiunile lui O.Andriuța și a motivelor pe care se întemeiază soluția, se combat prin materialele cauzei și nu se semnalizează în esență presupusele erori de drept, astfel încît, hotărîrea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, care în totalitatea lor resping argumentele acestora că inculpatul nu ar fi săvîrșit infracțiunea imputată.

Nejustificat este și argumentul inculpatului referitor la stabilirea pedepsei, considerînd că instanțele neîntemeiat i-au aplicat cea mai aspră pedeapsă a închisorii, pe cînd sancțiunea normei penale de care a fost găsit vinovat prevede și alte pedepse alternative și că incorect au reținut că dînsul anterior a fost condamnat.

La acest capitol Colegiul penal atestă că, în cazul săvîrșirii unei infracțiuni, instanța de judecată este singură în măsură să înfăptuiască nemijlocit opera de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis infracțiunea, avînd deplina libertate de acțiune în vederea realizării acestei operațiuni. Stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei de către instanța de judecată, într-un caz concret, se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvîrșite și cu pericolozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii: împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, precum și mijloacele folosite, starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită, natura și gravitatea rezultatului produs sau a altor consecințe ale infracțiunii, motivul săvîrșirii infracțiunii și scopul urmărit, natura și frecvența infracțiunilor care constituie antecedentele penale ale infractorului, conduita după săvîrșirea faptei și în cursul procesului penal, nivelul de educație, vîrsta, starea de sănătate, situația familială și socială etc.

Criteriile generale de individualizare a pedepsei pot fi definite ca fiind acele reguli, principii, prevăzute în Codul penal, de care instanța de judecată trebuie să țină seamă la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei în cadrul operațiunii de individualizare a acesteia. Instanțele de fond au ținut cont de aceste criterii la individualizarea pedepsei inculpatului, astfel că i-au aplicat o pedeapsă echitabilă și legală, în limita prevăzută de sancțiunea normei penale în baza căreia a fost declarat vinovat, just concluzionînd că circumstanțele ce au fost reținute (că infracțiunea comisă face parte din categoria celor grave, anterior a mai fost spus răspunderii penale și careva concluzii de rigoare nu și-a făcut,

comiterea unei infracțiuni de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară, de starea de recidivă deosebit de periculoasă) condiționează aplicarea în privința lui a pedepsei cu închisoarea, care îl va corecta și va asigura scopurile pedepsei penale, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane.

Mai mult, după cum rezultă din actele cauzei instanțele de fond corect au reținut în seama inculpatului existența recidivei periculoase și i-au aplicat acestuia pedeapsa conform prevederilor art.82 Cod penal, din care motiv se respinge temeiul recurentului privind aplicarea unei pedepse mai blânde, deoarece, reieșind din dispoziția art.90 alin.(4) Cod penal, instanțele de judecată nu erau în drept să aplice condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, fiindcă infracțiunea a fost săvârșită de inculpat în stare de recidivă.

Din acest punct de vedere se conchide că, de fapt, în cauză nu s-au comis erorile de drept la care fac referire avocatul și inculpatul și, deci, nu persistă temeiul de casare a soluției adoptate.

În conformitate cu art.432 alin. (2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității recursurilor ordinare declarate de avocatul A.Postu în numele inculpatului și de inculpat, ca fiind vădit neîntemeiate.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de avocatul Postu Aliona în numele inculpatului Andriuța Oleg și de inculpat, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 iulie 2015, în cauza penală în privința lui Andriuța Oleg, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 25 noiembrie 2015.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu